

පරීක්ෂක වාර්තාව

AA3 විභාගය - ජූලි 2016

(AA31) මූල්‍ය ගිණුම්කරණය හා වාර්තාකරණය
(Financial Accounting and Reporting)

අයදුම්කරුවන් අතින් පොදුවේ සිදුවී ඇති දුර්වලතා / වැරදි බොහොමයක් හඳුනාගෙන තිබේ. අසාර්ථක වූ අයදුම්කරුවන් අනාගත විභාගවලදී සාර්ථකත්වය ලබා ගැනීම සඳහා උත්තර ලිවීමේදී වැරදි සිදුකිරීම වළක්වාගත යුතුය:

A - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 01

අරමුණ: හාණිධි විකිණීමෙන් ලැබෙන ආදායම හඳුනාගැනීම හා මැන බැලීම පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) සැහෙන අයදුම්කරුවන් පිරිසක් (a) කොටස සඳහා ඒකක 75 ක් සඳහා ආදායම නිවැරදිව හඳුනාගෙන, වෙන් කර තිබූ මුළු ලකුණු උපයාගෙන තිබුණි. අනෙක් අය රු.50,000/- ආදායම ලෙස හඳුනාගෙන ඇත.
- (2) ප්‍රශ්නයේ (b) කොටසට දුර්වල ලෙස උත්තර ලියා තිබුණි. බොහෝ දෙනෙකු මාස 7 ක ආදායම හඳුනාගැනීම වෙනුවට රු.10,000/- ක් හෝ රු.12,000/- ක් ආදායම ලෙස හඳුනාගෙන තිබුණි.
- (3) අයදුම්කරුවන් බොහොමයකට ආදායම හඳුනාගැනීම පිළිබඳ දැනුම නොතිබූ බව නිරීක්ෂණය විය. ආදායම හඳුනාගැනීමට අදාළ මූලික මූලධර්ම උගත යුතු බවට අයදුම්කරුවන්ට උපදෙස් දෙනු ලැබේ.

ප්‍රශ්න අංක 02

අරමුණ: අබණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ නිර්වචනය පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම සහ ප්‍රයෝජනවත් මූල්‍ය තොරතුරුවල ගුණාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයක් මෙම ප්‍රශ්නයට හොඳින් උත්තර ලියා වෙන් කළ මුළු ලකුණු ලබාගෙන තිබුණි.
- (2) උත්තරය නොදැන සිටි අයදුම්කරුවන් කිහිප දෙනෙකු ලක්ෂණ දෙකක් පමණක් සඳහන් කළ යුතු බව ප්‍රශ්නයේ පැහැදිලිව දක්වා තිබුණද ඒ පිළිබඳව සැලකිලිමත් නොවී ගුණාත්මක ලක්ෂණ පිළිබඳව දීර්ඝ ලෙස සාකච්ඡා කර තිබුණි.

ප්‍රශ්න අංක 03

අරමුණ: විශේෂිත ව්‍යාපාරික ව්‍යවසායන් පිළිබඳ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) මෙම ප්‍රශ්නය සම්බන්ධයෙන් අයදුම්කරුවන්ගේ උත්තර ලිවීමේ කාර්යසාධනය ඉතාමත් අසතුටුදායක වූ අතර, ඔවුන්ගේ බහුතරයකට එකඳු විශේෂිත ව්‍යාපාරික ව්‍යවසායක්වත් නම් කළ හැකි වූයේ නැත.
- (2) විභාගය සඳහා සූදානම් වීමේදී ඒජීටී ස්ව-අධ්‍යයන පාඨමාලා පොත් පරිශීලනය කිරීම අවශ්‍ය වේ.

ප්‍රශ්න අංක 04

අරමුණ: ක්ෂය සහ ධාරණ අගය ගණනය කිරීම පිළිබඳ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) මෙය සෘජු ප්‍රශ්නයක් වුවත් බොහෝ අයදුම්කරුවන් ක්ෂය අයකිරීම් ගණනය කිරීමේදී වැරදි සිදුකර තිබුණි. මෙයට හේතුව වී තිබුණේ සමාලෝචනය කිරීමේදී යන්ත්‍රය තවත් වර්ෂ 3 ක් භාවිත කළ හැකි බව හා 3 වන වර්ෂය අවසානයේදී අවශේෂ වටිනාකමක් ඇති බවට ප්‍රශ්නයේ දී තිබූ තොරතුරු සැලකිල්ලට නොගැනීමය.
- (2) ප්‍රශ්නයේ දී තිබූ තොරතුරු නොසලකා හැර, රු. මිලියන 4 වර්ෂ 5 න් බෙදා ක්ෂය අයකිරීම රු.800,000/- ක් ලෙස බොහෝ අයදුම්කරුවන් දක්වා තිබුණි.

B - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 05

අරමුණ: 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනතේ ප්‍රතිපාදන පිළිබඳ දැනුම (a) කොටසින් ද, දළ ලාභ අනුපාතය සහ යෙදවූ ප්‍රාග්ධනයට ප්‍රතිලාභ අනුපාතය පහත වැටීම පිළිබඳ (b) කොටසින් ද, පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) (a) කොටස සඳහා බොහෝ අයදුම්කරුවන් ලකුණු 6 න් ලකුණු 4 ක් උපයාගෙන තිබුණි.
- (2) 2007 අංක 07 දරණ සමාගම් පනත අනුව ආදායම් බදු ගෙවීම අවශ්‍යයැයි බොහෝ උත්තරවල සඳහන් කර තිබෙන නිරීක්ෂණය විය.
- (3) ප්‍රශ්නයේ (b) කොටසට බොහෝ අයදුම්කරුවන් හොඳින් උත්තර ලියා තිබුණේය.

ප්‍රශ්න අංක 06

අරමුණ: (a) කොටසින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි නිදහස් කළ නොහැකි වරණීය කොටස් සහ ගෙවූ ලාභාංශ කෙසේ පෙන්වනු ලබන්නේ ද යන්න හා, (b) කොටසින් මූල්‍ය වත්කම් හඳුනා දැක්වීම පිළිබඳ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

- (1) අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයක් නිදහස් කළ නොහැකි වරණීය කොටස් දිගුකාලීන වගකීමක් ලෙස දැක්විය යුතු බව ද, වරණීය කොටස් ලාභාංශ මූල්‍ය වියදමක් ලෙස හඳුනාගත යුතු බවද සඳහන් කර තිබුණි.
- (2) අයදුම්කරුවන්ගෙන් බහුතරයක් මූල්‍ය වත්කම් නිවැරදි ලෙස හඳුනා දක්වා තිබුණි. වෙනත් අය තොග සහ කලින් ගෙවීම් ද, මූල්‍ය වත්කම් ලෙස දක්වා තිබුණේය.
- (3) කෙසේවෙතත්, ඔවුන් බොහෝ දෙනෙකුට ප්‍රශ්නයේ අවශ්‍යතාවයක් වූ, එක් එක් වත්කම එසේ වර්ගීකරණය කිරීමට හේතු දැක්වීමට නොහැකි වී ඇත.

ප්‍රශ්න අංක 07

අරමුණ: පහත සඳහන් එක් එක් ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම:

- (1) (a) කොටස - ඒකාබද්ධ කිරීමේදී කිර්තිනාමය ගණනය කිරීම.
- (2) (b) කොටස - පාලනය නොවන හිමිකම් ගිණුමේ ශේෂය ගණනය කිරීම.
- (3) (c) කොටස - ඒකාබද්ධ රඳවාගත් ඉපැයීම් ශේෂය ගණනය කිරීම.
- (4) (d) කොටස - 2016.03.31 දිනට ඒකාබද්ධ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ පෙනවිය යුතු දේපල, පිරිසිදු සහ උපකරණ වල වටිනාකම

පහත සඳහන් කරුණු අයදුම්කරුවන් විසින් සපයා තිබූ උත්තරවලින් නිරීක්ෂණය විය:

(a) කොටස:

අයදුම්කරුවන් බොහෝ දෙනෙකු අත්පත් කරගත් දිනට, පාලනය නොවන හිමිකම් වල සාධාරණ අගය ගණනය නොකළ අතර, ඒකාබද්ධ කිරීමේදී කිර්තිනාමය ගණනය කරන විට, පාලනය නොවන හිමිකම් වල සාධාරණ අගය ආයෝජනවලට එකතු කිරීම ද සිදුකර නොතිබුණි.

(b) සහ (c) කොටස්:

අයදුම්කරුවන් කීප දෙනෙකුට පාලනය නොවන හිමිකම් වලට අදාළ අත්පත් කර ගැනීමෙන් පසු ලාභ කොටස හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වූ අතර, බහුතරයකට අත්පත් කර ගැනීමට පෙර සහ පසු ලාභ නිවැරදි ලෙස හඳුනාගත නොහැකි වී ඇත.

(d) කොටස:

බොහෝ අයදුම්කරුවන් සීමාසහිත පෙරේ පොදු සමාගමේ සහ සීමාසහිත සරා සමාගමේ වත්කම් එකතු කර තිබූ නමුත් ඉඩම සම්බන්ධයෙන් වන සාධාරණ අගය ගැලපීම එකතු කිරීමට අපොහොසත් වී ඇත.

C - කොටස

ප්‍රශ්න අංක 08

අරමුණ: පහත දැක්වෙන ක්ෂේත්‍ර පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම:

- (1) (a) කොටස - විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.
- (2) (b) කොටස - මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.
- (3) (c) කොටස - ස්කන්ධය වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම.
- (4) (d) කොටස - LKAS 16 සහ දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ වලට සටහන් පිළියෙල කිරීම.

උත්තර පත්‍ර ඇගයීමේ ක්‍රියාවලියේදී අයදුම්කරුවන්ගේ පහත දැක්වෙන දුර්වලතම් නිරීක්ෂණය විය:

දේපල, පිරිසත හා උපකරණ

- (1) ක්ෂය ගණනය කිරීම පිළිබඳව බොහෝ අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම දුර්වලය. උදාහරණ වශයෙන් වර්ෂය තුළ එකතුකළ අයින්ම සඳහා ක්ෂය ගණනය කිරීමේදී ඒවා භාවිත කළ මාස ගණන නිවැරදිව සලකා නොතිබුණි. විශේෂයෙන් විකුණන ලද වාහනයට අදාළව මාස 6 සඳහා ක්ෂය ගණනය කර නොතිබුණි. ඇතැම් අයදුම්කරුවන් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය කිරීම් කර තිබූ රු.400,000/- ක් වන ලී බඩු වලට ද, නැවත ක්ෂය කිරීම් කර තිබුණි. එසේම, තවත් සමහරු රු.400,000/- ඉවත් කිරීමක් ලෙස සලකා තිබුණි.
- (2) 2016.03.20 දින විකුණූ බෙදාහැරීමේ වැන් රථයේ ක්ෂය නිවැරදිව ගණනය කිරීමට අයදුම්කරුවන් කිප දෙනෙකු අසමත් වී තිබුණි.
- (3) සමහර අයදුම්කරුවන් ඉඩමේ අගය රු.2,000/- ක් වෙනුවට රු.18,000/- කින් වැඩිකර දක්වා තිබුණි.

ආයෝජන

අයදුම්කරුවන් කිපදෙනෙකු 2016 මාර්තු 31 දිනට ආයෝජන ශේෂය සාධාරණ අගයට පෙන්වා තිබුණේ නැත.

වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ

සමහර අයදුම්කරුවන් 2016 මාර්තු 31 දිනට වෙළෙඳ ලැබිය යුතු ශේෂය ගණනය කිරීමේදී වැරදි සිදුකර ඇති බව පෙනුණි. ලියාපදිංචි බොල්ෂය සඳහා ගැලපීම් කිරීමේදී සිදුවූ වැරදි හේතුවෙන් වර්ෂය අවසාන වෙළෙඳ ලැබිය යුතු දෑ ශේෂයන්, අඩමාණ ණය සඳහා වෙන්කිරීමේ ශේෂයන් නිවැරදි නොවීය.

බදු වියදම්

අයදුම්කරුවන්ගෙන් සෑහෙන සංඛ්‍යාවකට වර්ෂය සඳහා බදු වියදම් නිවැරදිව දැක්වීමට හැකි වී නොතිබුණි. ඉකුත් වර්ෂයේ උපවිත උගත ප්‍රතිපාදනය ලෙස තිබූ රු.500,000/- ඇතුළත් නොකොට රු.5,100,000/- ක් පමණක් බදු වියදම ලෙස දක්වා තිබුණේය.

අයදුම්කරුවන්ගෙන් ප්‍රමාණවත් ගණනක් 2016 මාර්තු 31 දිනට සත්‍ය බදු වගකීම ගණනය කිරීමේදී ද වැරදි සිදුකර ඇත.

ස්කන්ධයේ වෙනස්වීම් දැක්වෙන ප්‍රකාශය

අතුරු ලාභාංශ ගෙවීම් රඳවාගත් ඉපැයීම් වලින් අඩුකර පෙන්වනවා වෙනුවට කොටස් ප්‍රාග්ධනයෙන් අඩුකර පෙන්වූ අයදුම්කරුවන් සුළු ගණනක් ද දක්නා ලදී.

සමහර අයදුම්කරුවන් ප්‍රත්‍යාගණන ගැලපුම, ප්‍රත්‍යාගණන සංවිත තිරුවේ පෙන්වීම වෙනුවට රඳවාගත් ඉපැයීම් තිරුවේ දක්වා තිබුණි.

පොදු නිරීක්ෂණ

අයදුම්කරුවන් ප්‍රමාණවත් ගණනක් ගණනය කිරීම පිළිබඳ පෙරවැඩ අමුණා නොතිබූ බැවින්, උත්තර වලට ලකුණු දීමේ ගැටළු වලට පරීක්ෂකවරුන්ට මුහුණ පෑමට සිදුවිය.

සමස්ථ කාර්යසාධනය

අයදුම්කරුවන් සියලුම දෙනාම වාගේ මෙම ප්‍රශ්නයට උත්තර ලියා තිබූ අතර, බහුතරය ලකුණු 15 කට වඩා ලබා ඇත. අයදුම්කරුවන්ගේ උත්තර සතුටුදායක බව කිව හැක. කාර්යසාධනය වර්ධනය කර ගැනීම සඳහා මේ ආකාරයේ ප්‍රශ්න වලට හැකිතරම් උත්තර ලිවීම පුහුණු වී කාල කළමනාකරණය කෙරෙහි පරිණතභාවය ලබාගත යුතුය.

ප්‍රශ්න අංක 09

අරමුණ: වක‍්‍ර ක්‍රමය යටතේ මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීම පිළිබඳව හා අනුපාත ගණනය කිරීම් පිළිබඳව අයදුම්කරුවන්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම.

හිරික්ෂණ:

(a) කොටස

මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය පිළියෙල කිරීමේදී සමහර අයදුම්කරුවන් විසින් පහත සඳහන් වැරදි සිදුකර තිබුණි.

- (1) විකුණා ඉවත් කිරීමේදී අලාභය වැරදියට ගණනය කිරීම.
- (2) බදු පෙර ලාභයෙන් ඉවත් කිරීමේ අලාභය අඩු කිරීම.
- (3) කාරක ප්‍රාග්ධනයේ වෙනස්වීම් වැරදි ලෙස ගිණුම්ගත කිරීම.
- (4) දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ අත්පත් කර ගැනීමේ වියදම් වැරදි ලෙස ගණනය කිරීම.
- (5) පෙරවැඩ වලදී නිවැරදිව අදාළ අගය ලබාගෙන තිබූ නමුත් විකිණීමෙන් ලද මුදල් ප්‍රමාණය, මුදල් ප්‍රවාහයේ නොපෙන්වීම.
- (6) මුදල් හා සමාන දැති ආරම්භක සහ අවසාන ශේෂ ලබා නොගැනීම.
- (7) මුදල් හා සමාන දැ හි බැංකු අයිරාව ඇතුළත් නොකිරීම.

(b) කොටස

- (1) අනුපාත ඇතුළත් කිරීමේදී සමහර අයදුම්කරුවන් පහත දැක්වෙන වැරදි සිදුකර තිබුණි:
 - (i) වත්කම් පිරිවැටුම් අනුපාතය ලබා ගැනීමේදී සමහර අයදුම්කරුවන් හරය සහ ලවය පටලවාගෙන තිබුණි.
 - (ii) ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය ලබා ගැනීම සඳහා ජ.ගම වත්කම් වලින් තොග සහ කලින් ගෙවීම් යන දෙකම අඩුකර තිබුණි.
- (2) පොදුවේ ගත්කල මෙම කොටස තරමක් පහසු වූ අතර අයදුම්කරුවන්ගේ බොහෝ දෙනෙකු සම්පූර්ණ හෝ වෙන්කල ලකුණු වලින් 90% ක් පමණ ලබාගෙන තිබුණි.
- (3) එසේවුවත්, දළ ලාභ අනුපාතය, ශුද්ධ ලාභ අනුපාතය සහ ජ.ගම අනුපාතය වත් ගණනය කර ගැනීමට නොහැකි වූ කීප දෙනෙකුද සිටියහ.

- * * * -